

Gjerstad-Vegår vannområde

Referat fra møtet med Gjerstad-Vegår vannområde fredag 25. november

Sted: Lyngrillen kafe

Tilstede:

Liv Strand(Vegårshei), Hans Magnus Sætra(Tvedestrand), Nina Lieng Christiansen(Risør), Lene Jacobsen(SVV), Berit Weiby Gregersen(FK-Aust-Agder), Solfrid Mygland(FMAV), Erling Nitter Dalen(VO-Koordinator) og Tanja Øverland(VO-Koordinator)

Tiltaksoppfølging:

Jordbruk

- På bakgrunn av for dårlig kunnskapsgrunnlag er i hovedsak problemkartlegging foreslått som tiltak.
- Det må lages en plan for oppfølging for denne planperioden.
- Starte med å:
  - Gå igjennom hvilke vannforekomster som er påvirket av jordbruk, prioritering og hvilke som skal prioriteres i forhold til problemkartlegging i 2017.
  - Følge opp mail fra Lillian angående en eventuell ny vurderingsrunde i vannnett i forbindelse med bioforskrapport;
http://www.bioforsk.no/ikbViewer/page/forside/nyhet?p_document_id=122515 (foreløpig ikke vært mulig å se nærmere på dette på grunn av at vannnett har vært stengt i lengre tid).
  - Gjennomgang av Teotil beregningsrapporten

Avløp

- Det er behov for å kartlegge hvor de spredte avløpene er og i hvilken grad resipient er påvirket. Målet for gjennomføring av dette er i denne planperioden.
- Plan og tiltaksgjennomføring på bakgrunn av kartlegging er foreslått at skal gjøres i 2. planperiode.
- Starte med å gå igjennom hvilke vannforekomster som i Vann-Nett er påvirket av spredt avløp og kartlegge faktisk behov for kartlegging.
- Lage en plan på bakgrunn av prioritering for hvilke vannforekomster som skal kartlegges i 2017.

Forsuring

- Jobbe for at de statlige midlene til kalking opprettholdes.
- Behov for en re kartlegging av hvilke vannforekomster i forhold til hvor det er behov for kalking.
- Konklusjon: dette arbeidet hører hjemme på nasjonalt og regionalt nivå og det er ikke så mye man konkret kan få gjort på vannområdenivå.

Fremmede arter

- Viktig å hindre spredning av fremmede arter.
- Prosjekt – kartlegge hvilke vannforekomster hvor det ikke er registrert fremmede arter.
- Informasjonsarbeid.
- Konklusjon: Dette arbeidet hører i hovedsak hjemme på nasjonalt og regionalt nivå.

Vassdragsregulering

- To kraftverk: Sønedeled/Stifoss og Fosstveit – forslag om at det skal åpnes for at det kan kalles inn til revisjon av konsesjonsvilkårene. Begge kraftverkene ligger i anadrome strekninger og det er et stort potensial for positive miljøkonsekvenser dersom kraftverkene ilegges krav om minstevannføring og formelle konsesjonskrav.
- Det er planlagt revisjon av konsesjon for Fosstveit kraftverk. Dette kraftverket er med i den nasjonale prioriteringen av hvilke kraftverk som skal prioriteres i forhold til tiltak.
- Det er søkt om konsesjon for kraftverkene på Sønedeled og Stifoss og søknaden er nå til behandling hos NVE.

Andre fysiske inngrep(bekkelukkinger, kulverter, kanalisering, manglende kantvegetasjon)

- Det gjøres en kartlegging som stedfester de viktigste leve- gyte og oppvekstområdene til sjøørreten. Dette arbeidet er godt i gang og det er gjennomført kartlegging i av et utvalg bekker i kystkommunene. Det jobbes nå med å kvalitetssikre data fra denne kartleggingen. Det skal nå i gang et arbeid med å prioritere hvilke av disse bekkene som skal prioriteres i forhold til tiltak. Det skal også i gang et arbeid med å kartlegge alle bekkene i kystkommunene. Det er utarbeidet et kart hvor alle bekkene med data er registrerte. Målet er at dette skal implementeres i kommunenes egne kartsystemer, samt legges på kommunens hjemmeside for innsyn. Data fra sjøørretkartet skal også implementeres til vannmiljø, slik at sjøørretbekkene med data blir synlige i Vann-Nett.

Påvirkning fra vei(saltavrenning, oksygenfritt, utfelling av fosfor, jern og mangan, redusert bufferkapasitet):

Statens vegvesen har pågående prosjekter og avslutta prosjekter:

- Statens vegvesen jobber systematisk med å få oversikt over miljøbelastningene fra veg. gjennom prosjektet SaltSMART.
- Årlig skal vegnære innsjøer overvåkes årlig fra og med [2015](#).

- SVV har også engasjert en masterstudent som i 2016/17 vil undersøke salt i rennende vann (samarbeid med Høgskolen i Sørøst-Norge og Frode Kroglund).
- Etatsprogrammet [NORWAT](#) ble avsluttet høsten 2016. Hensikten med dette FoU-programmet er at Statens vegvesen skal planlegge, bygge og drifte vegnettet uten å gi uakseptabel skade på vannmiljøet. Dette innebærer riktig tiltak på riktig sted. Arbeidet har resultert i mange nye rapporter og mastergradsoppgaver. Resultatene av disse blir implementert i våre håndbøker.
- Statens vegvesen utførte i 2013 en kartlegging av fiskevandringshindere hvor vandringshindere var satt opp i forbindelse med veianlegg.
- Undersøke effekt av tunnelvask – SVV utførte våren 2014 undersøkelser i et utvalg vannforekomster i nær beliggenhet til tunnel for å finne ut hvilke negative konsekvenser vaskevannet fra tunnelvask har.
- I Ålekjærstunnelen i Tvedstrand gjøres tiltak som sikrer at vaskevannet ikke skylles ut i nærliggende vannforekomst

Hvordan mener dere er beste måte å følge opp de lokale tiltaksanalysene på?

- Det er behov for å engasjere flere ansvarsområder i kommunene til å arbeide aktivt med oppfølging av tiltaksanalysene og regional plan, med tiltaksprogram.
- Mulig det er behov for en felles samling for VA- ansatte i kommunene for å informere om arbeidet og gi forventninger til oppfølging.

Behov for tematisk arbeid og hvor er samarbeidsbehovet størst?

- Det bør opprettes temagrupper innenfor temaene: jordbruk, Vann og Avløp inkludert spredt avløp og forurensing.
- Temagruppene skal følge opp tiltaksanalysene og regionalt tiltaksprogram og utarbeide forslag til tiltak innenfor eget ansvarsområde.
- Mulig det kan være hensiktsmessig med felles temadager.

Hva skal være gruppen vannområde Gjerstad-Vegårds oppgaver?

- Denne gruppen skal lage en plan for oppfølging i vannområdet som skal gjelde for alle temagruppene.
- Skal koordinere og sette sammen tiltaksforslagene fra temagruppene.
- Gjøre den endelige prioriteringen av tiltaksgjennomføring.

Strategi for å sikre politisk forankring?

- Det er viktig at Rådmann og Ordfører i hver kommune er godt informert om forventninger til egen kommune i forhold til oppfølging og at det er forventet at kommunen må avsette ressurser til arbeidet.
- De som er ansvarlige for oppfølging av vannforskriften må sikre forankring og oppfølging gjennom rådmannen.
- Fylkeskommunen bør invitere seg til et rådmannsmøte og informere om forventninger til oppfølging av tiltaksanalyser og regional plan med tiltaksprogram.

- Fylkesmannen arrangerer hvert halvår et møte med alle ordførere og rådmenn. Fylkeskommunen eller vannområdekoordinator kan be om tid her til å informere om vannforvaltingsarbeidet og forventningene til oppfølging av tiltaksanalyser og plan.

Felles plan.

- I neste møte med Gjerstad-Vegård vannområde skal det utarbeides en plan for oppfølging av arbeidet.

Mulighet for å søke midler.

- Prosjektperioden(2012-2015) i vannområdene Gjerstad-Vegård, Nidelva, Tovdal og Otra ble finansiert i et spleiselag mellom Kommunene og Fylkeskommunene i A-A. Telemark og V-A. Etter prosjektperioden sto det igjen et overskudd på litt over 1 500 000 kr. I enighet med kommunene ble dette overskuddet satt på egen konto hos vannregion Agder. Forutsetningen var at pengene skulle brukes i de respektive vannområdene til oppfølging av tiltaksanalyser og oppfølging av vannforskriften. Det er nå avgjort at kommunene og evt. vannområdene må søke via prosjekter for å få tilgang på disse midlene. Det er vannregionen som avgjør om prosjektet man søker midler til innfrir til å få utbetalt midler. Det er satt av 100.000 pr. vannområde årlig, som kommuner og evt. vannområdene kan søke på.
- Det er også mulig å søke midler fra Miljødirektoratet, (<https://soknadsenter.miljodirektoratet.no/>). Søknadsfrist er 15. januar.

Navn på gruppa?

- Mange gode forslag ble her fremlagt, som Vanngeriljaen, Blekkulf, Havfruen m.fl. 😊 til slutt endte man imidlertid på at Gjerstad-Vegård vannområde var et godt og dekkende navn.

Referent: Tanja Øverland

